

ZARZĄDZENIE Nr 372/2020
PREZYDENTA MIASTA KRAKOWA
z dnia 14.02.2020r.

w sprawie przyjęcia i przekazania pod obrady Rady Miasta Krakowa projektu uchwały Rady Miasta Krakowa zmieniającej uchwałę Nr XC/581/93 w sprawie ustanowienia nagrody im. Mikołaja Kopernika.

Na podstawie art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506, 1309, 1571, 1696 i 1815) zarządza się, co następuje:

§ 1. Postanawia się przyjąć i przekazać pod obrady Rady Miasta Krakowa projekt uchwały Rady Miasta Krakowa zmieniającej uchwałę Nr XC/581/93 w sprawie ustanowienia nagrody im. Mikołaja Kopernika.

§ 2. Wykonanie zarządzenia powierza się Sekretarzowi Miasta.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

UCHWAŁA NR
RADY MIASTA KRAKOWA

z dnia

zmieniająca uchwałę Nr XC/581/93 w sprawie ustanowienia nagrody im. Mikołaja Kopernika

Na podstawie art. 18 ust. 1 w zw. z art. 7 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506, 1309, 1571, 1696 i 1815), uchwała się, co następuje:

§ 1. W uchwale Nr XC/581/93 Rady Miasta Krakowa z dnia 9 lipca 1993 r. w sprawie ustanowienia nagrody im. Mikołaja Kopernika, zmienionej uchwałą Nr XXIX/274/95 Rady Miasta Krakowa z dnia 6 września 1995 r., wprowadza się następujące zmiany:

1) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Ustanawia się nagrodę naukową im. Mikołaja Kopernika, której fundatorem jest Gmina Miejska Kraków, w dziedzinie astronomii i innych nauk, którymi zajmował się Mikołaj Kopernik, zwaną dalej nagrodą.”;

2) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Nagrodę przyznaje się w dziewięciu równorzędnych kategoriach autorom związanym z nauką polską, którzy w pięcioleciu poprzedzającym rok przyznania nagrody ogłosili wyróżniające się szczególnie wysoką wartością naukową prace z dziedziny:

- 1) astronomii,
- 2) ekonomii,
- 3) filologii klasycznej,
- 4) filozofii przyrody,
- 5) kosmologii i astrofizyki,
- 6) matematyki,
- 7) medycyny,
- 8) nauk o Ziemi,
- 9) prawa.”;

3) § 6 otrzymuje brzmienie:

„§ 6. Nagrodę wypłaca się z budżetu Miasta Krakowa. Środki na realizację nagrody i jej obsługę zabezpieczone zostaną we właściwych latach w dz. 921 Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, rozdz. 92105.”

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Krakowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Nagroda oraz jej zasady przyznawania i finansowania nawiązują do ustanowionej w roku 1873 nagrody naukowej imienia Mikołaja Kopernika Polskiej Akademii Umiejętności i Fundacji Miasta Krakowa (Fundacja imienia Mikołaja Kopernika). W akcie fundacyjnym Gmina Miasta Krakowa zobowiązywała się wpłacać do kasy Akademii Umiejętności corocznie, począwszy od roku 1873 (czterechsetna rocznica urodzin Mikołaja Kopernika), kwotę 100 złotych reńskich z przeznaczeniem na nagrodę za najlepsze rozwiązanie i napisanie w języku polskim zadań konkursowych ustalanych co pięć lat przez Akademię. Od roku 1921 Magistrat Krakowa zaprzestał wpłacania rocznej dotacji na fundusz Nagrody im. Mikołaja Kopernika. Przekazywanie ww. dotacji wznowiono dopiero w roku 1935, przekazując roczne wpłaty za lata 1931 – 1934. Tradycję przyznawania tych nagród przerwał wybuch II wojny światowej. Starania o wznowienie nagrody zostały podjęte w roku 1988 przez Komitet Organizacyjny Obchodów Pięćsetnej Rocznicy Studiów Mikołaja Kopernika w Krakowie.

Pragnąc kontynuować tę tradycję Rada Miasta Krakowa ustanowiła uchwałą Nr XC/581/93 Rady Miasta Krakowa z dnia 9 lipca 1993 r. nagrodę naukową im. Mikołaja Kopernika (fundacji Miasta Krakowa). Dwa lata później uchwałą Nr XXIX/274/95 Rady Miasta Krakowa z dnia 6 września 1995 r. wprowadzono zmiany polegające na uszczegółowieniu liczby i kategorii nagród, okresu za jaki są przyznawane oraz warunków, jakie powinien spełniać kandydat. Skład Komisji PAU do Spraw Nagrody im. Kopernika fundacji Miasta Krakowa został uzupełniony o przedstawiciela Rady Miasta Krakowa oraz Urzędu Miasta Krakowa.

W roku 1995, 2000, 2005, 2010 oraz 2015, zgodnie z ww. uchwałami Rady Miasta Krakowa, przyznano związanym z nauką polską autorom wyróżniających się prac naukowych (opublikowanych w pięcioleciu poprzedzającym termin przyznania nagrody) 32 nagrody (w tym 6 zespołowych). Wyróżniony otrzymuje dyplom i nagrodę pieniężną wynoszącą równowartość trzymiesięcznego uposażenia profesora zwyczajnego w Uniwersytecie Jagiellońskim. Nagrodę wręczają na specjalnie zwoływanej uroczystej sesji Rady Miasta Krakowa: Prezydent Miasta Krakowa i Prezes Polskiej Akademii Umiejętności.

Na posiedzeniu Komitetu PAU ds. Nagrody Naukowej im. Mikołaja Kopernika fundacji Miasta Krakowa 20 maja 2015 r. (V edycja konkursu) zgłoszono postulat, aby Rada Miasta Krakowa jako fundator nagrody rozważyła zmianę listy dyscyplin naukowych, w których przyznawana jest nagroda, wskazując, że lista ta powinna obejmować także matematykę oraz filologię klasyczną, natomiast pominąć by można wojskową sztukę obronną. Wskazano, że wykaz dyscyplin obejmować powinien współczesne odpowiedniki nauk, w których Mikołaj Kopernik miał nowatorskie osiągnięcia (czyli jak dotychczas: w dziedzinie astronomii i ekonomii) oraz nauk, którymi zgodnie z ustaleniami historyków zajmował się praktycznie, np. za dodaniem do wykazu matematyki przemawia to, że Kopernik prowadząc badania w dziedzinie astronomii posługiwał się matematyką i miał konkretne osiągnięcia na tym polu, zwłaszcza w dziedzinie trygonometrii sferycznej. Uzupełnienie wykazu dziedzin, w których przyznawana jest nagroda, o filologię klasyczną jest z kolei uzasadnione tym, że Kopernik przetłumaczył z greki na łacinę *Listy Teofilakta*

Symokatty. Było to pierwsze w Polsce tłumaczenie z greki na łacinę utworu literackiego i dlatego było osiągnięciem filologicznym. Kopernik dokonywał też tłumaczeń listów astronomicznych i filozoficznych. Jego zasługą jest też przekład terminologii astronomicznej z greki na łacinę.

Pominięcie wojskowej sztuki obronnej uzasadnione jest tym, że współczesne badania dowiodły nieprawdziwości rozpowszechnionego dawniej przekonania, jakoby Kopernik kierował obroną Olsztyna przed Krzyżakami. Poza tym, na współczesnym polu walki wykorzystywane są osiągnięcia różnych nauk, które w czasach Kopernika nie były znane.

Z dotychczasowej listy dziedzin pozostają astronomia, ekonomia, filozofia przyrody, nauka o Ziemi (bez wyodrębnienia geodezji, geofizyki, geografii fizycznej) oraz prawo. Obok astronomii wymienia się kosmologię i astrofizykę, bo obie te dyscypliny uważane są za współcześnie wyodrębnione działy szeroko rozumianej astronomii, a więc tej nauki, w której Kopernik miał największe osiągnięcia.

Porównanie:

<i>Dotychczasowe dziedziny, w których może być przyznana nagroda</i>	<i>Dziedziny po zmianie proponowane w niniejszej uchwale</i>
1) astronomia	1) astronomia
-	2) kosmologia i astrofizyka
2) ekonomia	3) ekonomia
3) filozofia przyrody	4) filozofia przyrody
4) medycyna	5) medycyna
5) nauka o Ziemi - geodezja	6) nauka o Ziemi
6) nauka o Ziemi - geofizyka	-
7) nauka o Ziemi - geografia fizyczna	-
8) prawo	7) prawo
9) obronna sztuka wojskowa	-
-	8) filologia klasyczna
-	9) matematyka

Propozycja nowego wykazu dyscyplin, w których może być przyznana nagroda została przedłożona na piśmie w październiku 2019 r. przez prof. Jana Ostrowskiego, Prezesa Polskiej Akademii Umiejętności. Nowa lista dziedzin została przedyskutowana z przewodniczącym Komisji Historii Nauki PAU, który jest wybitnym znawcą biografii Kopernika prof. Michałem Kokowskim (laureatem nagrody z roku 2010) oraz z przedstawicielami pięciu wydziałów PAU.

W związku ze zmianami w przepisach dot. klasyfikacji budżetowej w niniejszej uchwale zaktualizowany został dział i rozdział klasyfikacji środków finansowych zabezpieczanych na wypłaty nagród w budżecie Miasta Krakowa.

Niniejsza regulacja nie ma wpływu na dochody i wydatki Miasta. Środki na realizację kolejnej edycji nagrody i jej obsługę zostaną jak co pięć lat zaplanowane w budżecie Miasta Krakowa. Zgodnie z komunikatem Nr 2 Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego z 24 stycznia 2019 r. uśrednione uniwersyteckie wynagrodzenie profesora zwyczajnego na UJ wynosi obecnie 8 649 zł, co pomnożone przez 3 daje 25 947 zł. Liczba nagród jest zależna od liczby wniosków pozytywnie zaopiniowanych przez Komitet PAU ds. Nagrody Naukowej im. Mikołaja Kopernika, ale również od kwoty z budżetu Miasta Krakowa zabezpieczonej na wypłatę nagród określonej w uchwale budżetowej na dany rok. W roku 1995 na nagrody im. Mikołaja Kopernika wydatkowano kwotę ogółem 63 200 zł (8 nagród), w roku 2000 – 108 000 zł (7 nagród), w roku 2005 – 105 000 zł (7 nagród), w roku 2010 – 120 000 zł (6 nagród), a w roku 2015 – 92 000 zł (4 nagrody).

Niniejsza regulacja nie wymaga zwiększenia zatrudnienia do obsługi realizacji zadania (także w latach następnych), a także poniesienia innych dodatkowych wydatków na funkcjonowanie Urzędu Miasta Krakowa lub miejskiej jednostki organizacyjnej, w szczególności w sprzęt informatyczny, oprogramowanie, wyposażenie. Regulacja nie będzie powodować w przyszłości innych dodatkowych kosztów niż ponoszone przed jej wprowadzeniem.